Nr. 96. Anulu XXIX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 19/7 Decembre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiscare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Ordonatiunea imperatésca din 30 Nov. 1866 privitória la activitatea prelungita a legii din 24 Martiu 1865 (Nr. 23 a f. l. imp.) despre scaderea darilor, ce sustau in Ardélu sub nume de dare pe capu

Pe temeiulu patentei Mele din 20 Sept. 1865 (f. l. imp. Nr. 89) dupa ascultarea consiliului Meu ministeriale aflu a ordonà precum urmésa:

Art. I. Scaderea darii sustatóre in Transilvani'a sub nume de contributiune personala poruncita prin legea din 24 Martiu 1865 (f. l. imp. Nr. 23) pentru anulu 1865 si 66 ce sustiene inca pana la alta punere in cale.

Art. II. Cu esecutarea se insarcinésa miu. Meu de finantia.

Schönbrunn 30 Nov. 1866.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Belcredi m. p. Larisch m. p.

La ordonarea pré'nalta:

Bernhard cav. de Meyer m. p.

De langa **Somesiulu** intrunitu 10 Dec. 1866.

Ministri de financia de Plener si contele Larisch, cu privire la contributiunea personala séu tas'a capului din Transilvani'a.

Dela anulu 1848 incóce mai in tóte actele cele insemnate de statu aflamu primirea si declararea principiului egalitatei de drepturi, statu cu privire la castigarea dreptoriloru civile si politice, catu si la portarea greutatiloru comune ale statului in genere, si ale tieriloru deosebi, — incatu déca mai ecsista vr'o diversitate intre locuitorii unei, séu alteia tieri din monarchia, trebue se presupunemu, ca preste acéea sórele dreptatei inca n'a resaritu, — si incercarile ministriloru — incependu dela Bach cu Krausz, Schmerling, cu Plener, Belcredi — cu Larisch — despre causele comune se paru pentru poporulu Transilvaniei — cu dorere in mare parte — a nu avé altu scopu, decatu a cautá dupa capitalu politicu in intielesu feudalisticu-conservativu-retrogradu? cu pucina esceptiune.

Dupa ce vedemu, ca lucrurile si cu deosebire starea nóstra politica au luatu o repediune gigantica spre desavoltare, nu potemu a nu face o reprivire fugitiva si preste sistem'a contributiunale, care ne sta la usi'a si care, póte totu stata ne va multiamitu si dela 1848 incóce, si precum ne va multiamí si starea politica preste totu.

Aci intielegu darea capului, carea avemu inca se o platimu si pe viitoriu — póte totu intru mesur'a de pana acuma. — Nu mi o scopulu cu acésta ocasiune a descrie genesea acestei contributiuni, nu viati'a ei, care are atatea pagine triste pentru locuitorii cei mai sersei si Transilvaniei, si chiaru pentru aceia, cari póte in cea mai mare parte au portatu greutatile tieri, ci in urm'a informatiuniloru castigate, pentru orientarea si a altor'a, aflu de lipsa a me restringe la urmatórele observatiuni:

1. Cum se póte esplicá impregiurarea acésa, ca voindu ministriulu de financia Krausz inca pe la an. 1850—1851 a introduce o sistema egale de contributione si a sterge, séu straformá de totu sistem'a contributionala, br. Bedeus a sciutu remustra cu motive asia de ponderóse? incatu pana la an. 1863 nice unu pasiu mai decidetoriu in cerculu regimului nu s'a facutu pentru stergerea acestei contributiuni atatu de ominóse si nedrépta in Transilvani'a?! de si oficialii subalterni si directiunile financiale de cerculi cu tóte ocasiunea au descoperitu starea cea abnormale, ce au produsu-o intre contribuentii acesa sistema de dare? Séu aristocrati'a feudalistica conservativa-retrograda, atata influintia mare a avutu la regimu in sfer'a acést'a, incatu si pe timpulu acela i s'au recunoscutu dreptulu autonomu de a votá in numele majoritatei locuitoriloru tierei — sub mas'a, dupa placulu ei, — despre sistem'a si form'a contributiunale? — Se póte ca istori'a ne va dá deslucири mai curate, óre candu, din actele oficióse dela ministeriulu de finantia si despre acestea.

2. Scimu, ca ministriulu Plener inca in an. 1863/4 in senatulu imperiale a recunoscutu, cumca sistem'a contributiunale de capu in Transilvani'a e nedrépta si apasatória si acelasi ministru a fostu si facutu unu proiepta, dupa care contributiuea capului erá se se stérga de diumetate, adica din 4 fl. se scada 2 fl., ci scadiementulu acela se se suplinésca prin urcarea contributiunei de pamentu; inse neci acestu ministru nu-si potù realisá scopulu, pentruca — cancelariulu br. Reichenstein cu influintí'a s'a sciú s'lu impedecá si s'lu induplecá la facerea proiepteului, dupa care s'au platitu contributiunea personale pe an. 1865—1866 si dupa care din 4 fl. au scaditu numai unulu — din secure toporiste.

Póte fi in memori'a via a fiacarui'a vorbirea d. Baritiu din senatulu imperiale din an. 1863 si propunerea d. Gabrielu Manu facuta in an. 1864 in diet'a din Sibiiu, dupa care erá ca contributiunea capului se se stérga de totu, si se se introduca o sistema egala de contributiune, dupa cum acesa au pretinsu-o dreptulu si dreptatea, interesulu monarchiei, alu tierei si alu poporului preste totu fara deosebire de natiunalitate si confesiune, de óre ce darea capului pe seracii tiereni de secui si sasi inca tocma asia i spasa, cá si pe romani, — si déca unmitii domni cá vorbitori si in senatulu imperiale din an. 1864/5 impreuna cu colegii sei romani nu au recsitu cu dorintiele loru, le-au remasu celu pucinu mangaiarea, ca legea adusa pentru micsiorarea contributiunei personale si au capetatu viati'a legiuita numai pana la 31 Dec. an. domnului 1866, — éra de acolo inainte au potutu sperá ca noulu regimu imperatescu cu ministriulu seu contele Larisch nu va lasá ocasiunea netolosita, cá in interesulu reformarei, regenerarei si imbunatatirei starei de finantia a monarchiei, se propuna si se mediulocésca dela Maiestate, cá contributiunea personale si in Transilvani'a din 1-a Ianuariu 1867 incependu se se stérga de totu, séu barem se se straforme intru stata, si dupa acea sistema, precum sustà ea si in celealalte parti ale monarchiei si precum ea s'a introdusu la an. 1861 indata si in partile Transilvaniei readnecsate la Ungari'a.

Lunga acésta parere ne tienemu indreptatiti de a remané cu stata mai vertosu, de óre ce din incidentulu acésu de esmiisistriulu Plener in diet'a din Prag'a din 6-a Iunei acesteia se póte conclude apriatu, ca ministriulu actualu de finantia doresce a suplini scaderile si nepotintiele antecesorelui seu, éra in sta'a privintia a securamu pre Escelentí'a S'a ministriulu actuale de finantia, cá facia cu monarchia si cu Transilvani'a, numai asia isi póte castigá ver-unu meritu, déca va mediulocí cá contributiunea personale se se stérga si se se introduca sistem'a de contributiune din tierile creditarie ale monarchiei séu a Ungariei, prin urmare, déca sistema de contributiune a Transilvaniei, o va privi in fapta de causa adeverata comuna a monarchiei, si nu o va lasá de prada pentru scopuri egoistice feudale ale clasei avute, ale locuitoriloru, cari artificiosu se scutescu dela portarea competenta a mesurei greutatiloru comune spre daun'a comuna materiale a monarchiei, batjocurirea publica a principialoru de egale indreptatire si provocarea la neindestulire a clasei poporului pe nedreptolu apasate.

Séu dóra nici ocsiulu dela Königgrätz inca nu e destulu, cá barbatii regimului se aduca straformare radicale in sistem'a contributiunale a Transilvaniei dupa principiale liberale ale indreptatirei egale?

Tiér'a prin representantii sei legiuiti nu-pót interpelá regimulu in asta privintia, pentruca numai loru nu li e data ocasiune de a se aduná in diet'a tierei cea suspinsa! (1865) pana candu tóte popórele celorualte tieri se consulta despre afacerile loru.

Asia dara in ast'a privintia inca nu potemu face altu ceva, decatu se plangemu?!

Asia e! Vomu plange urmarile nestatornicitei si necredintiei nóstre catra legile din 1863/4 sanctiunate de Maiestate! vomu plange decadinti'a alegatoriloru romani, cari cu pene albe in pelarii au lustu parte din beutórile cele necurate, insocindu-se cu Jod'a vendiatoriulu, — si vomu plange apostasi'a desertoriloru terenului nostru. —

Spuneti voi toti acestia, ca pentru ce au sangeratu atatia romani si in batalille din urma? pentru ce au lacrimatu atatia parinti, veduve si prunci, déca numai romanului transilvanénu nu i se da ocasiune de a gustá fructele egalei indreptatiri, si numai elu e silitu a aduce jertfa indoita pe altariulu patriei, si numai elu e delaturatu dela méz'a cu bucatele, mare parte aduse prin trasnulu? —

Recomendamu tóte acestea impregiurari din punctu finantieriu atentiunei Escelentiei Sale ministriului actuale de finantia contele Larisch.

J. S.

Brasiovu 18 Dec. Pentru cei ce se voru interesá publicamu numele tuturoru membriloru alesi in comunitate adaugundu, ca sfara de cei 3 romani publicati in Nr. tr. se mai afla inca unulu D. negutiatoriu Demetriu Eremia. Cu totulu 4. Numele tuturoru sunt:

Ludwig de Brennerberg, Eduard Plecker, Friedrich Schnell, Ioane G. Ioanu, Franz Sotach, Friedrich Neugeboren, Dr. Eugen v. Trauschenfels, Dr. Johann Bachmayer, Dr. med. Josef Fabricius, Heinrich Walbaum, Georgiu Baritiu, Josef Mayer, Dr. Moritz de Brennerberg, Carl Jacobi, Andreas Genczy, Stefanu Rosu, Carl Schmidt, Carl Teutsch, Martiu Tartler, Carl Jekelius, Friedrich Eitel, Anast'siu Siafrano, Lukas Temesváry, Friedrich Kraft, Martin Lang, Georg Gärtner, Michael Tartler, Carl Fabricius, Friedrich Schullerus, Samuel Kamner, Stefan v. Remenyik, Demetriu Eremia, Michael Daniel, Friedrich Jeckel, Martiu Kovátz, Michael Schneider, Bartholomäus Kärtsch, Gottlieb Zeidner, Franz Leonhardt, Martin Dück, Friedrich Hornung, Heinrich Gust, Carl Thomas, Johann Henning, Friedrich Giesel, Michael Haupt, Franz Herfurth, Martiu Fromm, Eduard v. Gyertyánffy.

In locurile vacante de senatoru s'au alesu D. fo-tulu fiscalu Thoma Langer si interimistulu senatore de pana acum Friderieu Reich. Prin urmare petitiunea, ce o deteramu romanii pentru respectarea drepturiloru reclamate dealmintrelea prin recursulu, ce se afla pana astadi diacundu la curtea regésca, a aflatu numai satisfactiunea de sucu.

— Concertulu Dlui virtuosu violinistu Eduardu Reményi, produsu dumineca sér'a a avutu celu mai multiamitoriu succesu in tóta privinti'a, numai chorulu cantaretiloru a facutu ceva abnormitate, ér' productiunile Dlui Reményi au justificatu si intreontu pre deplinu asteptarea publicului de tóta plas'a si natiunalitatea. Securitatea si agilitatea domniei sale sunt dovada de unu artistu de renume nu numai europénu,

ci si transmarinu. Arille romane, de si scurte, facura mare impresiune in respectivi. Sambata sér'a va mai dá o productiune si dupa aceea va calatori la Bucuresci. —

On. Redactiune a „Gazetei Trane.“!

Primindu dela Inaltulu regiu Guberniu urmatoriulu rescriptu:

„Nr. 17764. Ilustritatii Sale Domnului Ioane cavaleriu de Puscariu, capitanu supremu alu districtului Fagarasiu in Fagarasiu. — Ilustrissime! Considerandu resultatulu celu estraordinariu favoritoriu alu ambeloru intregiri de armata in districtulu Fagarasiului din anulu acest'a, cu placere me aflu indemnatu pentru activitatea cea abundanta de resultate ce a presentatu oficialatulu districtuale de acolo, a esprime Ilustritatii Tale pre longa multumit'a mea si deplin'a indestulire a regelui Guberniu provinciale, si a provocá pre Ilustritatea Ta, cá si acelora órgane municipali de acolo, cari s'au participatu la acestu resultatu in modu eminente, easemene se le descoperi recunoscinti'a mai inalta cea bine meritata. Clusiu in 19 Nov. 1866. Crenneville m. p. Schreiber m. p.“

Presidiulu acestui districtu nu numai implinesce insarcinarea de a descoperi acésta mai inalta recunoscintia si indestulire tuturoru organeloru municipali, dara multumesce si intregei populatiuni a districtului pentru loial'a concurgere la implinirea celui mai nobile deoblegamento, si róga pre onorata Redactiune a aduce acést'a la publica cunoscinti'a prin colónele stimatului seu diurnalu.

Fagarasiu in 8 Dec. 1866.

Capitanulu supremu
Caval. de Puscariu.

Din **Cetatea de pétra** 1 Dec.

Dupa ce caus'a alegerei de deputatu a cercului nostru Cehu (Szilágy-Cseh) cam de 13 luni s'a colportatu de state ori, nu numai in diurnalele nóstre, dar' si in cele straine; dupa ce caus'a acésta dupa atate incorda.i, tragenarii a devenitu o causa nationala interesante, pentru toti romanii; credu ca nu va fi de prisosu a descrie pe scurtu, dara cu fidelitate fasele, prin cari se a stracuratu, precum si sevirsitulu ei.

Inainte cu 14 luni chiaru in ajunulu deschiderei dietei din Pest'a, m'am dusu in Silvani'a si punendome in relatiune cu stim. Dlu vicariu Coroianu, precum si cu prót'a dlu Basescu Gregoriu Popu m'am declaratu, ca eu asiu dori: ca din cercurile nóstre unde suntemu in maioritate se alegemu barbatii nostri credintiosi causei nationale; si remanendu pretutindine solidari, prin fapt'a acésta se damu lumei dovada, ca suntemu unu poporu viu si demnu de viétia si de viitoriu stralucitu.

Dorinti'a mea gasi unu resunetu si apretuire in inimele sasunumitiloru barbati, ca-ci Silvanienii si pana acile isi facusera in privinti'a acésta combinatiunile loru, din cari inse persón'a mea fù respinsa pentru suvenirile trecutului meu politicu ratacitu.

La 14 Nov. a. t. din bunavointia prin D. vicariu Coroianu se tienú o conferintia in Bapti'a sub presidiulu Dlui Gregoriu Popu protopopu in Basesci, in care dupa ce fratele nostru iubitu G. I. a repasitu din cerculu Cehului, unde erá desemnatu prin 2 conferintie anteriore, prot'a Gregorie, in locuiu lui me propune pe mine, si conferintia dupa rostirea credeului meu politicu (despre care se vorbesce o mincinna rusinósa intre maghiari, ca eu m'asi fi declaratu de neamiculu loru pentru totudeuna) m'a primitu de desemnatu cu unanima invoire.

Se mi fia martori membrii de facia in acésta conferintia, ca eu nu numai ca nu m'am obtrudatu, si nu am preocupatu opiniunea nimerui, dara in cuventarile mele m'am declaratu, ca pe mine nu me imbulsesce nici unu interesu propriu, nu voiu a face unu capitalu din nationalitate, tóte ambitiunea mea e concentrata acolo, ca se resimu cu barbati bravi, cari se fia in stare a pleda causa nóstra la dieta, cu totuodata am oferitu acésta desemnare protei Gregoriu Popu pe care 'lu cunosceamu cá unu barbatu demnu si rationalistu zelosu inse Dlu prota cacosanduse cu mai multe pretecste n'a primitu desemnarea.

Conferinti'a acesta a adusu o otarire aspra, ca blastamatu va fi cutesatoriulu, carele s'ar strada'i a dejuca otaririle conferintii.

In 5 Dec. prota Gregorie tramite circulariulu sieu — alaturatu in origine subscrisu de Domnealui preotiloru si comuneloru, se pune in frunte cá omu populariu, desfasiora energi'a s'a, si spriginitu de fiiu seu Alecsandru jude cercularu, precum si de alti zelosi causei nóstra, éta ca iabutescu ou o solidaritate intre romani, care pana atunci nu s'a mai pomenitu inca in Salagiu, precum s'a doveditu la inscrierea si la alegerea din 18 Dec. a. t, la care afara de unu ticalosu 3700 alegatori erau solidari pe langa mine.

Alegerea din 18 Dec. a. t. infama, precum consecintele ei triste sunt cunoscute publicului

Incuragiatu de atata barbatia si zelositate amu pusu in cumpana tóta staruinti'a mea spre nemicirea acestei alegeri nelegiuite, care dupa multe incercari si tragenari amu si isbutitu-o, éra pentru criminalitatile amu trimitiu in spinarea respectiviloru unu procesu criminalu delegatu comitatului Crasnei.

Petitiunile — ambeletele m'au costatu perdere de timpu de unu anu si vr'o cateva mii de fiorini, la care jertfa inse prota Gligorie nu a concuratu nici cu unu crucerú, dreptu, ca in privinti'a acesta nici l'am provocatu si nu m'am adresatu la nimene, m'am multiamitu cu barbatia si consecintia desvoltata, eramu satisfacutu si mundru ami póte implini misiunea, va se dica d'otorioti'a sacra.

Caus'a acésta a devenitu universale si atragea atentiunea romaniloru din tóte partile — pres'a straina chiaru a amentitu-o de mai multe ori. Si eu vediendu credinti'a romaniloru neclatita — vediendui in constanti'a loru, tari cá stani, eramu fericitu ami nita tóte ustenelile.

Scurtu timpu dupa alegerea s. t. amu observatu cu durere, ca credinti'a protei si a fiiului seu Alecsandru slabesce, din ce impulsu, motive s'a ivitu, nu scin, se vorbesce multe, uni chiaru scandalisandu-se, de purtarea loru si au luatu permisiune si mustra in „Concordi'a“ si „Umoristu“, — inse eu cuno scendu temperamentulu protei iritabilu, amu si prevediutu, ca iritatiunea ne póte causa o desbinare, pentru aceea amblamu totu cu binisioriulu pe langa Dlui, 'lu molcomiamu, si me rogamu, ca pentru luerari personale se nu se lapede de caus'a nóstra, insirandui motivele, cari nu ne permitu fara trangerea barbatiei si consecintiei romaniloru a face vr'o stramutare in desemnarea de deputatu.

Mai multi dintre si nostri m'au facutu atentu, ca prota luora pe suptu mana si tiese intrigi cu partea adversaria, cu uniculu inse nu amu creditu, pentruca Dlui la tóta ocasiunea me asigurá ca va lucrá acolo cu romanii se remana solidari, insintes alegerei inca cu 5 dile ne am despartitu cu salutare fratiésca — inse os cugetu si sinceritate palpitá in peptulu protei ne voru arata consecintiele.

Maghiarii probabiliu in primarea solidaritatei nóstre au amanatu alegerea in dóue ronduri si a 3 óra se prefige pe la 27 l.; dupa publicarea ei se audiá ca Dloru tienu conferintie dese, póte ca si prot'a cu fiiulu seu luá parte la ele.

La 22 l. t. maghiarii provoca pe romani la o conferintia mixta, sasa circularile sosindu tardiu la respectivi mi se pare ca afara de Grigorie si fiiulu seu numai 6 membri s'au infaciosiatu la acesta conferintia — in care Georgiu Popu le spune verde maghiariloru, ca cine o desemnatulu romaniloru si de altulu nici voru a audi etc. etc.

Dupa cuventarea acésta se scóla unu maghiaru rostindu cuvintele urmatórie: Uraim válaszunk közösen egy olyan követet ki sem nem magyar sem nem oláh hanem hazafi, éljen Pap Gergely Ilyésfalvi esperest.

Prot'a ecscusanduse pro forma nitielu acceptá desemnarea din mau'a maghiariloru, si de locu se desfasiora vro 4 standare cu inscriptiuni facute cine sci de candu: Éljen Pap Gergely követünk, afara de unulu ceilalti romani au lapedatu machniti conferinti'a.

Romanii scarbiti si disgustati de purtarea protei nedemna, — cá se nu faca o bucurie partitei adversarie prin desbinare intre dinsii au absentatu ou totulu de la alegerea din 27 l. t. la care Dlui s'a proclamatu de deputatu fara concursulu romaniloru; mi s'au spusu ca 10 cercule se misca la vivatele, pe candu 'lu porta Turcea maghiarii pe spinari. O victoria crostratica!!!

Dupa alegere prota rostindui programulu seu in limb'a maghiara intre celelalte dicea: Tudom hogy ezen tettemért meg rágalmaznak az oláh ujságba különösen az oláh Bolond Miskába — de én előre is azt rágalomnak nyilványitom.

Eu Dle prota demnu deputatu alu maghiariloru alesu de dinsii si nu de romani, insirandu fasele fara nici unu comentariu, nu ve calumniazu — nici ve judecu.

Opiniunea publica se ve inculpe, de cumva sunteti pecatosu — si se ve disculpe de sunteti innocentu.

In-e insemnati duoe bine, ca: remuscarile conscientiei sunt cele mai aspre si ca vendiarea causei nationale e pecatolu celu mai infricosiatu.

Eu m'am retrasu dela caus'a suspomenita cu o satisfactiune completa — am datu dovedi pipaitóre alegatoriloru mei, ca eramu demnu de incredintiarea loru.

Granele semanate voru resarí — inimile Selagieniloru sunt sguduite din somnulu adencu in care erau amortite.

Se traiésca natiunea romana si fii ei credintiosi ei!

Sandu Buda,
proprietariu si advocatu.

Documentulu I mai susu provocatu se afla publicatu in Nr. Gazetei 91, 1865, correspondinti'a: „Tasnadu 16 Nov., care cuprinde decisiunea conferintiei a 3. natiunale la Babti'a tienuta sub presidinti'a Dlui protopopu Gregoriu Popu, de inteleginti'a romana din Salagiu; 5 protopopi, preoti, notari si si tierani, in care se decise cá, repasiandu D. Georgiu Filipu in cerculu Cehului, se se alége deputatulu D. Alecs. Buda, ér' in cerculu Tasnadului D. Georgiu Filipu. Conferinti'a intrége ascultandu principiale D. Alecsandru Buda desvolatate in programulu seu, a otaritu solidaritate pre longa blastemo intru alegerea domniei sale de deputatu (vedi totu cuprinsulu in Gazeta).

Acestu actu l'a subscrisu comunele Argihstu, Tamasesci, Asoagiulu, Berseulu de susu, Odesci, Stremtiulu, Silesceni, Baiti'a, Urminisiu si Asoagiulu de diosu, tóte subscrise prin antisti, representanti, preoti si inteligintia.

Documentu. Multu onorati frati! Ce a lucratu intieleginti'a nóstra catu bisericésca atatu civila din comitatulu nostru sub decurgerea lunilor de véra si tómna alu anului curente pentru avantarea causei nóstre nationale supunu a va fi deplinu cunoscutu, pentru ca consultarile celea salutare din siuulu acessi inteligentie la mai multe conferintie adunate strabatandu la intielesulu Dvóstre, am fostu norocosu a esperia cumca condusi de zelulu flagrante de a ferici dupa putintia natiunea din a carei sinu v'ati prasitu, v'ati intorsu tóte puterile intru acolo cá se capacitati despre santiasia causei nóstre si poporulu, care eschiau fiindu pana acum din barier'a constitutiuni inca nici pana astadi isi pricepe dreptulu seu, ve sunt datoriu cu reconoscintia, si cu mine natiune intrega pentru invapaiata conlucrare, care v'ati doveditu facia cu conscrierea alegatoriloru, care desi nu deplinu, a resitu totusi cu indestulire — inse nu incepotulu ci capetulu e demna de lauda; fundamentulu acum e pusu, dara trebue se zidimu pre densulu. In 18 Dec. a. c. a dica in diu'a S. Nicolae va se fia alegerea alegatului pentru cerculu Cehului, trebue pana atunci se fimu noi si prin noi intregulu poporulu in curatu, facia cu individulu acela pre care vomu ave selu alegemu.

Cine e desemnatu din partea nóstra supunu a ve fi conoscutu din conclusulu conferintiei din 14 Nov. in Babti a tienuta, care Dvóstra pre alta cale vi sa facutu conoscuta, la intemplare inse candu despre resultatulu acelesei conferintie nu aru avé cineva scire, am onóre ave inconoscintia cumca dupace fostulu nostru candidatu a pasitu in cerculu Tasnadului, in cerculu nostru s'a primitu cu unanima invoire D. Alecs. Buda. — Cine e barbatulu acésta credu a ve fi tuturoru cunoscutu precum si acea ca avendu cunoscinti'a despre capacitatea si esperinti'a cea lunga a Dsale, acoperindu cu velulu uitari trecutulu lui ve veti bucurá, ca o capacitate asia eminenta vomu redobandi pentru natiune, inse fiinduca in memori'a poporului nostru a mai potutu remane ceva suveniri neplacute din trecutulu lui, am aflatu cu cale a me intórce catra On. Dvóstre cu acea provocatiune fratiésca, cá convocandu fruntasii comunei, si catu se póte mai multi din poporenii Dvóstre la sine, sei desteptati ca numitulu D., trecandu prin scol'a

esperintii, si petrecundu anii din urma intre connationalistii nostri in Romani'a s'a adaptatu deplinu de spiritulu natiunalu, si cainduse insintea conferintii din Babti'a despre pecatele sale cele politice de pana acum, a pusu juramentu solemnu, cumca dessi incolo numai singuru si singuru caus'a nóstra natiunala o va aparâ, si va aratâ cu dovedi, cumca densulu s'a intorsu la sinulu natiunei cu alu carei lapte s'a nutritu, si asia facure romanu bucurandusse de doband'a acésta, cu ocasiunea alegerii numsi lui si nu altuia se'si dea votulu seu, ce cu atatu mai vertosu va trebui totu romanulu se faca, ca oi pentru cercelu acesta acum in pripa nici ca putemu avé altu romanu pre care l'amu pute desemná de ablegatu, dara precum din aci (alaturata copia din „Gazet'a Transilvaniei“ estrasa veti conóece, nici e ertatu a ne abate dela conclusulu conferintiei. — Dvóstre inse veti lucrá cu o politica fina si cu indatinatav'a intieleptiune — apoi cá se putemu disciplina poporulu pentru celea facande in diu'a alegerii, ve rogu ca despre opiniunea poporului seu fiesce care se me inconoscintiedia. —

Alta cum cu onóre am remasu in Bisesci 1865 Decembre 5.

Alu M. O. fratiloru vóstre onoratoriu frate

Gregoriu Popu.

Dela diet'a Croatiei.

Nemicu cui convenientu pentru stim'a si onórea unei natiuni, decatu, candu pune de temeiu lucrariloru sale dreptulu si procedendu din puncte de vedere alu acestuia-si concentrésa poterile, spre ale aperâ cu franchetia si soliditate de caracteru pana in margine, de unde incepe a dominâ sil'a! — Estu caracteru 'lu arata crortii in diet'a presenta si anumitu in sgomotósele desbateri din 12 Dec., candu se aduse inainte proiectulu de adresa alu maioritatii dietei, fusionanduse partitele nationale in una cu abnegare de orce fomu séu ambitione personala. Fusionarea tigriloru si a partitei lui Deák intru neconditionat'a cerere a restituirii legiloru din 1848 in adres'a dietei Ungariei éca a fusionatu si pre crooti intr'o maioritate impunetória! —

Adres'a croatiloru, a maioritatii, cere intrerumperea pertractariloru cu Ungari'a si procederea deadreptulu la regularea relatiuniloru de dreptu de statu cu corón'a; neclatin'a alipire si tienere la art. 42 din an. 1861, in cesa ce privesce relatiunile de dreptu de statu catra Ungari'a (ad. autonomia perfecta); recunóscerea causeloru comune ale imperiului in sensulu diplomei din Oct. si recunóscerea legislatiunii comune pentru acelea (ad. unu Reichsrath) cu reservare inse pentru scóterea si administrarea ostimeloru contributionali pentru tiéra; form'a pertractarii causeloru comune ale imperiului se se fipesce pre calea invoirii in sensulu manifestului din Sept.; respingerea constitutiunei din Febr.; in fine pretinde adres'a garantî'a pentru deplin'a autonomia a tierei cá statu.

Cá principia pentru organisatiunea unitaria a statului se propunu: unu ministeriu responditoriu pentru intregu imperiulu; fipsarea si esaminarea anuala a bugetului intregului imperiu prin representanti'a statului la propunerea regimelui responsabilu. Cá conditiune premergatória la aceste principia se pune reintregirea teritoriale si statuale a regatului triunitu prin desfiintiarea granitiei militari si unirea Dalmatiei pre calea intieleger'i constitutiunale, precum si a ingineloru cuarnelice cu Croati'a si Slavoni'a. In fine desfiintiarea regimelui provintiale dicasteriale presente si introducerea unui regime responsabile. Acestu proiectu se desbate acuma, pre candu proiectele minoritatii, care sunu cá se se continue pertractarile séu se se astépte pana candu Ungari'a si va dá votulu in cestiunea croatica, neci ca fura bagate in séma, pentrucá maioritatea dietei trece preste 2 din 3 parti. Dupa actiune vine si demnitatea si stim'a si dupa acestea binele si viéti'a. —

UNGARI'A. Pest'a 14 Dec. Precum am predis'o de nenumerate ori Deákistii cu tigrii s'au unitu si se crede, ca adres'a lui Deák va fi primita en bloc fara multa desbatere. Noi vomu publicá adres'a numai dupa desbatere. —

AUSTRI'A INFER. Viéu'a 12 Dec. Conditiunea cea peremtorica a adresei dietei din Pest'a (nu a Ungariei, fiindcea celelalte natiunalitati sunt eschise din ea, cá cum ar esistá numai natiunea maghiara in Ungari'a), ca numai restituindose legile din 1848 se póte face aplanare cu resultatu, a datu ocasiune statu presei din Vien'a, catu si publicului, la feliorite combinatiuni. Circuléza si faim'a publicata prin presa, cumca invoiéli'a s'ar fi amanatu. — Adeverulu e, ca se afla in ajunu o schimbare completa de sistemu, si retragerea lui Belcredi inca o posibila, ér' min. Beust, care si arata influintî'a in inchisarea tractatului de comertiu cu Franci'a si in desfiintiarea legiloru de usura (diu'a Nazeudu) interesu, camata, sta tare inca in postulu seu.

Diurnalele vienese judeca cu desperare de spre proiectulu de adresa alu Ungariei. „N. fr. Pr.“ dice, ca adres'a e ultimatulu si nu se póte cugetá, cumca diet'a va prevení cu lucrarile sale inainte de deumirea ministeriului maghiaru; asia nu mai e altu mediulocu de scapare, decatu conchiamarea senatului imper. cu nóue alegeri. „Morgenpost“, „Préss'a vechia“ totu asia. „Vorstadt Zeitung“ numesce adres'a franosa, barbatésca si aspra si vede in ea o carte de despartire catra ministeriu, carui i tata orce altu pasu de pertractare. „Die Debatte“ monitésa pre ministeriu, cá se scia folosi situatiunea ad. se dè totu, ce ceru maghiarii, apoi incredete vorbeloru lui „Debatte“, ca, mai vrè se scia si de drepturile romaniloru! — Ér' „Wanderer“ cam si amenintia regimului, ca acum trebue se se resolvese odata, ca altfeliu tóta amanarea e daunósa.

— Diet'a din Gratz in adres'a s'a luá punctulu de vedere natiunalu germanu, pentru ca natiunea germana din Austri'a, careia i se cuvine conducerea natiunala dincolo de Lait'a prin cultura, capitalu, limba, legislatiune, nu póte ajunge altfeliu la scopu, decatu prin dualismu, care e singurulu mediuloc de mantuire alu natiunalitatii germane in Austri'a. Dar' totu Kaiserfeld dice in cuventarea s'a, ca déca germanii in Austri'a s'ar imbucatati, si unde se afla in minoritati ar fi supusi la pericula de a se ingrigi despre natiunalitatea loru; déca nu va mai incetá in Austri'a tipulu dlitiri tornului babilonicu (reconóscerea mai multoru natiunalitati) déca noi in Austri'a, dice mai incolo, n'am aflá pacea, garanti'a progresului, conditiunile libertatii si ale bunei stari, atunci si noi (germanii) ne-am aratá spatele unui statu cá acel'a, in care am trebui se fimu numai nefericiti si am si dori destramarea acestui imperiu. Va se dica dualismu, cu senatu augustu pentru germani si diet'a Ungariei diacónce de Lait'a, apoi regimu parlamentariu in Austri'a cu garantiele constitutionalismului; ér' celelalte natiuni se remana humile acestoru 2 séu trei?! Ce tie nu'ti place, altuia se faci? Estia sunt dusmanii Austriei, cari nu i voiescu imputerice colossala. —

— Contele Leo Thun in ultim'a siedintia a desbateriloru dietale din Boemi'a in 7 Dec. fù tocma echo contrariu vocei lui Kaiserfeld, care dise, ca germanii si afla punctulu seu de gravitatione stare din marginile Austriei. Si acésta direptione a germaniloru are representanti pre minoritati, ér' antepusturile loru stau si in Boemi'a, care protestésa in contra dualismului si cere autonomi'a tieriloru nejignita. —

Cronica esterna.

O privire preste totu. In timpu, ce tóte poterile europene si reorganisésa armatele si le armésa pe intrecute, se trage pre di ce merge cate o perdea de pe secretulu evenimenteloru venitórie, si cu deosebire de pe conjecturele despre inchisiarea sliantieloru, cu scopu de a intempiná cu succesu prorumperea casei orientale, care pre di ce merge incepe a fi mai amenintiatória decatu tóte celelalte europene. Turci'a e crucisiata de scitatori si de propagandisti rusesci, cari indémna la resculare. Lasa ca neci revolutiunea din Candia nu e domolita cu totulu si 2 districte Kisamos si Selimo inca nu sunt supuse, dar' apoi in Candia se totu mai straocóra voluntari atatu Garibaldisti catu si oficiri de artileria din Greci'a. Se pare, ca Turci'a n'ar fi in stare a poté tiené frenele imperiului seu, cu atatu mai vertosu, ca agitatiunea s'a generalisatu preste tóta Turci'a si anumitu si in Bulgaria, unde se facu pregatiri pentru a se taiá de catra Turci'a si candidatulu pentru unu principe electorale bulgaru e si desemnatu din partea bulgariloru, cu tóte, ca vedioramu cu ochii unu diurnalu de diumetate torcescu si alte 3 colóne in limb'a bulgara, si cu tóte, ca in corporationi politice se afla pe de diumetate crestini si pe de diumetate turci pusi pentru folosirea drepturiloru politice. — Bosniecii inca ferbu, serbii pretindu, cá turcii se le parasésca tiér'a si se li se asecureze drepturi cá si Romaniei. Apoi Rusi'a si spriginesce pre toti cu mare zelu. — Pre greci abia li póte tiené in frenu auctoritatea poteriloru sposane, care au imbiatu pre Pórta cu corabii la Candia, cá se domolésca focuiu in oriento. La aceste se mai adaugemu cele ce le scrie diurnalulu „Tagesbote“ din Boemi'a despre sliantiele eventuale, care dice, ca e lucru securu, cumca intre Berlinu si Petrsburgu s'au facutu cointielegeri astfeliu, incatu in combinatiunile loru au lassatu si Francisi unu locu deschisu, déca va vré se intre cu ele in combinatione.

Corespondentiele din Parisu alu susnumitiloi diurnalu, care frecventésa adese cercurile cele decidatórie si Tuilerile serie, ca in privinti'a Franciei inca nu s'a decisu nemica; unele semne inse batu intr'acolo, ca Franci'a ar preferi a se aliá cu Austri'a in contra Prusiei si in contra Ruso-Prusiei, déca ar fi numai pre diumetate secura, os Austri'a va fi in stare a face o intetita ordine in sinulu seu. De securu inse e lucru caracteristicu, ca regimulu austriacu a primitu primele avisari despre intentiunile ruso-prusiane tocma de aici ad. din Parisu. Mai incolo descopere secretulu Rusiei, ca vré a concentrá Poloni'a suptu o secunda genitura, inse numai cá concentrata se o póta nemici mai bine, ca-ce germanii din Poloni'a, rusii (din ducatolu Varsaviei si rutenii din Galiti'a ar lucrá bine la scopulu acest'a. Mai incolo scrie: afara de acést'a se vorbesce aici, cumca imperiulu celui mai tenero Hohenzollern, care siede pe tronulu principiariu romanescu, va se se arondesce cu Ardéalu. Acéstea ar fi nesce probe din proiectulu ruso-prusienescu, in care vréu se traga si pre Itali'a, careia i-ar veni parte Tiroluiu de sudu. Fóica mai face pomenire si despre ecsea, ca principele din Romani'a inca in vér'a din urma avea mandatu de a se pregati, si numai decatu'va celu intetitu alu resbelului fù causa de nu succesera alte urmari. „H. Z.“ reflectésa din gur'a calatoriloru demni de credinti'a, cumca si acum se mai afla la grenitî'a Ardéalului cuptóre de coptu pentru eventual'a armata intreveniitória moldo-romana, cari neci pana astadi nu sunt desfiintiate; se odihnesce apoi numai intr'atata, ca a auditu, ca acestes tóte se scie in Vien'a, de unde se spreza, ca intetirea Francisi in privintu'a regularii causeloru interne va fi luata in privintia, cá se nu tréca momentulu, candu doresce si Franci'a acésta, ce mai nainte se totu incerca a impedecá, care momentu póte nu va tiené indelungu si apoi cine scie, déca se va mai reintórce vreodata.

Dualistii misca ér' tóte, pentru cá se póta calari pe alte natiuni, aceste sunt scremete de ale loru. —

RUSI'A si-a ruptu relationile cu Rom'a. Intr'unu consiliu ministerialu, la care luá parte si imp. Alecsandru se decise, ca concordatulu cu Rom'a, care de facto s'a vatematu din ambe partile, se va scóte din valóre si supusii catolici se vorn supune deregatoriiloru si legiloru fundamentale ale Rusiei si Poloniei fara amestecatu papalu, pentrucá precum nu se concede regelui Prusiei a se amestecá in legislatiune pentru protestantii din Rusi'a, asia nu se va concede nici Papei a se viri in legislatiunea imperiului privitória la catolicii Rusiei, prin urmare autagonismulu din punctulu religiosu inca póte fi unu motivu mai mare spre a se creá aliantia intre tóte statele preponderantu catolice. — Imperatés'a Franciei vré se plece la Rom'a si a fostu de facia la unu consiliu de ministri tienutu in Compiegne in 13 Dec. Pap'a si dupa plecarea francesiloru remane in Rom'a, unde se afla liniste, si unde ajunse si Tonello comisariulu specialu. —

Dela Berolinu cu datu 12 Dec. se telegrafésa „Monitorului“ din Romani'a ca „Gaz. Crucii“ dice: — cumca miscarea trupeloru rusesci si austriace demintita de foile austriace dupa inscintiari locale se pare, ca esista intr'adeveru. Ore care se fia scopulu acestoru miscari? In contra cui si cine cu cine? Acésta intrebare ar fi cu cale a atrage atentiunea cetitoriloru respectivi precum si miscarile trupeloru rusesci dincolo de Prutu. —

— O alarma mare se facuse din cau'a unui telegramu tramisu de imp. Napoleonu la Rusi'a, care inse se rectifica acum prin cuprinsulu adeveratu alu telegramului, care e urmatoriulu: „In timpu ce imp. Alecsandru cercetà balulu datu de solulu francesu primi din Pariseu unu telegramu alu imp. Napoleonu, care esprime multiamit'a pentru aratarea facuta despre cununi'a fiiului seu precum si felicitarile cele mai sincere pentru tenerii noi casatoriti. Asia cu-tenire, èr' nu insinuare de amicitia coprinde telegramulu.“ —

FRANCI'A. Pariseu. Din trasurile fundamentali ale planului de organisationea armatei francese se impartasiescu date impunetóre. Servitiulu militaru se reduce la 6 ani, armat'a activa in timpu de pace va fi 417.000 fetiori. Starea reservei 427.000 si pre longa acést'a o garda mobila nationala de vr'o 400.000 si mai bine. Rescumparearea se sustiene, punerea in locu se concede, si reservistii dupa 4 ani se potu insurá. Gen. Trochu e insarcinatu cu introducerea acestei reorganisatiuni. Impunetóri'a acést'a reorganisare de armata nu se afla singura, fiindcà Prusi'a inca arméa preste capu si tóte arsenalele sunt ocupate fara restempu. Totu acést'a se face si prin alte state.

Memorandulu lui Gortschakoff

despre politic'a esterna a Rusiei, indreptatu catra imperatulu Alecsandru, se publica astadi prin diurnalele francese anumitu in „Progrès de Lyon.“ — Coprinsulu lui e fórte caracteristicu si e in stare a provocá cea mai mare atentiune la desfasiurarea viitoriului. — Elu desvól'a motivele, care impingu pre Rusi'a la o strinsa aliantia cu Prusi'a, care trebue se imbrace unu caracteru dusmanosu catra Franci'a. Memorandulu dice: Prusi'a a tienutu totudéuna traditionalminte cu imperiulu Cearului, si in timpulu resbeliului din Crimea Prusi'a a fostu singur'a potere, care n'a nutritu, simtiuri dusmanóse catra regimulu din Petroburgu, èr' tienerea si facia cu insurectiunea polona din 1863 a doveditu atatu destoinici'a, catu si chiamarea s'a a sperá granit'a spuséna singur'a parte periculósa a imperiului Cearului. Estimarea Prusiei in Germani'a nu jignesce interesèle rusesci nici atunci, candu s'ar estinde marginele Prusiei pana la Alpi si la Lait'a. In casulu din urma ea combate numai pe Austri'a, care pana acuma formà o stavila in contra Rusiei spre a'si castigá valóre planuriloru sale de a domni preste semintiile slavice. Austri'a a fostu celu mai decisu contrariu alu influintiei regimului din Petroburgu facia cu caus'a orientala. Tocma in oriente campulu celu anumitu alu politicei viitóre rusesci. Prusi'a n'are neci unu interesu deosebitu, care s'ar opune intereseloru Rusiei, pre candu acésta intempina la totu pasulu opunerea Franciei. Neci chiaru in Anglí'a, unde spathi'a in contra amestecului resbelicu in caus'a continentala a imbracatu o trasura fundamentala normativa a opiniunii publice, nu se pré ingrijescu multu ómenii de cestiunea orientala, ma in privinti'a Egiptului si a canalului de Suez Angli'a se afla in antagonismu datu pe facia in contra regimului Tuilerieloru séu a Franciei. Din tóte acestea resultésa, ca Rusi'a ar face bucu intielepciun a merge mana in mana cu Prusi'a si ar trebui se iè pre Franci'a pre diminte cu incercarile de a intrá in connecsiuni mai deaprópe cu Prusi'a, chiaru si candu ar trebui se o lasa acést'a cu pretiulu de a lasá Prusiei mana deplinu libera in Germani'a, ma chiaru de a o si sprigini. O politica cá acést'a s'ar poté privi cá unu pasu decisivu facutu insinte spre realisarea definitiva a testamentului lui Petru celu mare; nemediulocitulu resultatu alu acestei politice inse ar fi, ca Franci'a ar remané isolata in poterile sale si nepotintiósa, èr' Angli'a in influintia de pana acuma strimtorata si neactiva, Austri'a in fine ar deveni apasata cu totulu, si asia domnirea preste continentu si influintí'a normatória la desfasurea definitiva a cestiunii orientale ar remané reservata singuru numai Rusiei.

Déca aliantí'a ruso-prusiana e fapta, atunci cu buna séma, ca ea se va legá de léganulu acestei politice. — Se mai aude prin diurnale despre unu planu mare facutu intre 4 poteri, dupa care Rusi'a se tréca Prutulu in oriente Prusi'a se tréca Menulu in Germani'a de susu si Franci'a deodata Maas si Schelde in Belgi'a si Oland'a, èr' Itali'a se intre in Tirolulu de sudu. Ceea ce cu greu s'ar potrivi cu simptomele de facia. Cine póte sci?

„Monitorulu“ anuncia, ca imp. Maximilian.u se afla in 3 Dec. in capital'a Mexicu, si militi'a numai in Martiu se va reintorná acasa, pre candu garnisón'a dela Rom'a a parasitu cetatea eterna.

AMERIC'A. New-York 3 Dec. Congresulu s'a deschisu. Mesagiulu presiedintelui ingagéza pe congresu a adoptá politic'a actuale. Veniturile tesaurului intrecu 158 de milióne cheltuielele. Americ'a a facutu remonstrari contra intentiuniu Franciei de a voi se amane retragerea ostililoru din Mexicu pana la primavér'a viitória. Presiedintele esprime speranti'a, ca Franci'a, in considerarea obligatiuniloru esistinti, va respunde la drépt'a asteptare a Americei. —

Mesagiulu anuncia, ca se astépta solutiunea amicale a cestiuni Alabam'a —

25346—1866.

Publicatiune.

Ministeriulu c. r. de resbelu cu rescriptulu seu din 15 Oct. a. c. Nr. 7325—1866 indreptatu catra preteptur'a c. r. suprema de arme a impusu comandeloru de trupe sioguratice, cá aceste se dé studentiloru, carii s'au asentatu la intregirea armatei din urma, si carii s'au si instruatu militaricesce si sunt provediuti cu testimonia scolastice bune, licenti'a trebuintiósa pentru continuarea séu frecuentarea studiuloru sale sub auspicie pacinice si peste ordinea in care se afla.

Comandeloru de trupe li s'a datu totudeuna data inviatiunea, a se convinge din candu in candu, cumca licentiatii acestia studiaza óre in fapta si cumca de progresu au aretatu, — si cumca li se póte óre dá licenti'a si mai incolo.

In casu, candu respectivii nu ar corespunde acestoru conditiuni, atunci se voru rechiamá dela licentia, si in venitoru nu voru poté usufrui unu atare beneficiu.

Ce prin acést'a se incunoscintiaza spre mai incolo publicare in urm'a prégratiosului decretu reg. din 11 Oct. a. c. Nr. 4613 anl.

Din siedinti'a reg. Gubernîu transilvanu tienuta in Clusiu in 14 Nov. 1866.

Invitare de prenumeratiune

la

„Magazinulu pedagogicu“.

„Unu poporu invetiatu si precepitu, totudeun'a e mai moralu si mai diligentu, decatu unulu ignorantu si necultu“, dice Smith. — Cultur'a poporului inse e conditiunea dela starea si inflorirea scoleloru. A vorbi astadi despre lips'a de scóle bune, e de prisosu. Vomu atinge numai aceea, ca unu factoru insemnatu, ce contribue la inflorirea acestor'a, sunt scrierile destinate a lati cultur'a inter poporu, in prim'a linia scrierile pedagogice. In sperare, ca prin publicarea unei atari scrieri vomu contribui si noi dupa puteri la laurea culturei intre invetiatori, si midilocitu inflorirea si organisarea dorita a scóleloru nóstre nationali, pe-am determinatu a cdá o fóia, colonele careia se servésca eschisivu numai interesseloru si afaceriloru scolari. Fói'a edanda va purtá numele de „Magazinulu pedagogicu“ si va esí de 10 ori in anu in brosiure de cate trei cóle intregi si invelitóre. Brosiurile de pre unu anu voru formá unu tomu. Nu promitemu nici mai multu nici mai pucinu, decatu ca pe vomu tiené strinsu de program'a urmatória:

Scopulu „Magazinului“ e, a contribui la desvoltarea si inflorirea scóleloru nóstre nationali. Midilocitu celu mai potinte si mai siguru in privinti'a acesta „Magazinulu“ crede a'lu cautá in abilitarea séu harnici'a invetiatoriloru. De órace abilitarea invetiatorésca e conditiunata de o cultura armonica si corespundetória, pentru acésta devis'a. „Magazinulu“ va fi nesmintí'a de a contribui la inflorirea scóleloru prin suppeditarea midilóceloru spre cultivarea invetiatoriloru.

Dela care invetiatoriu pretindemu mai antaiu de tóte o cultura speciale, o cultura de chiamare, carea se'si usiureze implinirea dopliei sale misiuni, de a educá si instrui tenerimea, ce i-se concrede, cu alte cuvinte, pretindemu o cultura pedagogica-didactica; ceremu inse totuodata si unu anumitu gradu de cultura universale, èr' acést'a atatu in interesulu invetiamentului insusi, catu si in celu alu autoritatei invetiatoresci.

Problem'a „Magazinului“ va fi, a naintá si propagá la invetiatorii nostri romani nu numai cultur'a speciale, ci si cea universale, cu atatu mai vertosu, ca-ci in ambele privintie literatur'a nationale intiode invetiatoriloru prea pucine midilóce spre ajutorire. —

Cultur'a pedagogica „Magazinulu“ o va inaintá:

1. prin disertatiuni pedagogice de interesu comunu, practicu;

2. prin biografie bune ale pedagogiloru celoru mai renumiti;

3. prin communicarea de casuri disciplinaria interesante;

4. prin descrierea de serbari scolarie recomandabile;

5. prin impartasirea altoru esperintie interesante culese de pre campulu educatiunei.

Cultur'a didactica:

1. prin disertatiuni din sfer'a didacticei universale;

2. prin alegerea si ordinarea materialului de invetiamentu pentru diferitele clase scolarie;

3. prin tractarea lui dupa principia metodice, pregatindu astfelu elaborarea si statorirea unui planu de invetiamentu corespundietoriu.

Incatu pentru cultur'a universale, tendinti'a „Magazinului“ va merge intr'acolo, a desteptá in invetiatorii nostri unu interesu viu pentru inaintarea in scientie si a-i face cunoscuti cu starea presenta a acestora. Cu privire la acésta „Magazinulu“ va aduce articuli alesi din toti ramii de scientie, dar mai cu séma din scientiele reali, a caroru influintia straordinaria asupra vietei practice nu o póte negá nime; inse si aici alegerea si tractarea articuliloru va fi dupa potentia astfelu, cá invetiatoriulu se póta folosi si acestu materialu pentru vivificarea invetiamentului seu din scóla. — O rubrica speciale va fi destinata pentru corespundintie privitorie la afacerile esterne ale scóleloru; atari corespundintie au se fia curatu obiective, de órace certele si polemiele personali nu se voru considerá nici decatu. Asemenea va remané „Magazinulu“ inchisu pentru tóte cestiunile politice. — Sub rubric'a „literatura“ Magazinulu va face cunoscute opurile cele mai interesante esite pentru scóle atatu in limb'a romana, catu si in limbe straine. Va reproduce si critic'a autoritatiloru inalte de pre campulu instructiunei, data asupra acelora opuri; recomendandu pre cele recomendabili si pentru invetiatorii nostri.

In urma rubric'a „sciri scolarie“ va aduce ordinatiunile esite dela locurile mai inalte in privinti'a scóleloru, scaimbari in statiulu personalu la o scóla séu alt'a si altele asemenea.

Dela imbracisiarea, ce va afla acésta scriere la publiculu romanu si cu deosebire la invetiatorii si barbatii de scóla va depinde si viéti'a ei. — Pretiulu de prenumeratiune pe unu anu pentru Austri'a e 3 fl., èr' pentru strainatate 4 fl. v. a. —

Prenumeratiuni se primescu numai pe unu anu intregu.

Doritorii de asi procurá acesta scriere sunt rogati a tramite pretiulu de prenumeratiune in epistole francate celu multu pana in fine lui Decembre a. c. cal. nou, pentrucá Redactiunea se se scie indreptá cu numerulu esemplarieloru. —

Tóte corespondintiele sunt a se adresá francate la Redactiune. Cele anonime nu se voru publicá.

Nasaudu, 2 Dec. 1866.

Cosma Anca, invetiatoriu si direc. prof. gimn. si cate- chetu la scól. norm.

Macsimu Popu, prof. preparatoriu normale.

Basiliu Petri, prof. preparatoriu normale.

Cursurile la bursa in 18 Dec. 1866 ata asia:

Galbini imperatesci	—	6 fl. 26 cr. v.	
Augsburg	—	131 „ 25 „	
London	—	132 „ 10 „	
Imprumutulu nationalu	—	58 „ 30 „	
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	60 „ 90 „	
Actiile bancului	—	714 „ — „	
„ creditului	—	151 „ 90 „	

Obligatiile desarcinarii pamentului in 18. Dec. 1866:

Bani 65·50 — Marfa 66 —

Invitare la prenumeratiune pe an. 1867. Pretiulu acestui diurnalu pe anu e 10 fl.; pe ½ anu 5 fl.; pe ¼ 3 fl.; nici in locu 4 fl. 50 cr. si cu portatoiu pe a casa 5 fl. —

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.